

СТОПАНСКА КОМОРА НА МАКЕДОНИЈА
Основана 1922
ECONOMIC CHAMBER OF MACEDONIA
Founded 1922

Информации за стопанската соработка меѓу Република Македонија и Украина

Април 2012 година
Скопје

Географски показатели

Површина вкупна	603,700км2
Локација	Источна Европа, граничи со Црното Море, меѓу Полска, Романија и Молдавиј на запад и Русија на исток
Главен град	Киев
Граници	Вкупно 4,663 км2 (Белорусија 891 км, Унгарија 103 км, Молдавија 939 км, Полска 526 км, Романија (јужно) 169 км, Романија (запад) 362 км, Русија 1,576 км, Словачка 97 км)
Локација	Источна Европа, граничи со Црното Море, меѓу Полска, Романија и Молдавија на запад и Русија на исток
Население	45,700,336 (јули 2009 година)
Религии	Православни - Киевска патријаршија 19%, Православни 16%, Московска патријаршија 9%, Украинско-грчки католици 6%, Протестанти, Евреи и атеисти 38% (2004)
Етнички групи	Украинци 77,8%, Руси 17,3%, Белоруси 0,6%, Молдавци 0,5%, Татари 0,5%, Бугари 0,4%,

	Унгарци 0,3%, Романци 0,3%, Полјаци 0,3%, Евреи 0,2%, други 1,8% (2001 год.)
Природни ресурси	јаглен, манган, природен гас, нафта, сол, сулфур, графит, титаниум, магнезиум, каолин, никел, гума и обработлива земја
Јазици	Украински (официјален) 67%, Руски 24%; Романски, Полски и Унгарски

Економски показатели

БДП куповна моќ	329 милијарди САД \$ (2011)
БДП стапка на пораст	5,2% (2011)
БДП по жител	7,200 САД \$ (2011)
БДП по сектори	земјоделие 9,3%; индустрија 34,7%; услуги: 56,1% (2011)
Работна сила	22 милиони (2011)
Невработеност	7,9% (2011)
Индустрија	јаглен, електрична енергија, метали, машини и транспортна опрема, хемикалии, преработка на храна (особено шеќер)
Индустриска стапка на пораст	6,5% (2011)
Земјоделски производи	шеќерна репа, сончогледово семе, зеленчук, говедско и млеко
Извоз	60,67 милијарди САД \$ (2011)
Извозни производи	метали, гориво и производи од петролеј, хемикалии, машини и транспортна опрема, прехранбени производи
Извозни партнери	Русија 24,1%, Турција 5,9%, Италија 4,7%, (2010)
Увоз	72,1 милијарди САД \$ (2011)
Увозни производи	енергија, машини и опрема, хемикалии
Увозни партнери	Русија 33,9%, Кина 8,5%, Германија 8,1%, Полска 5,4% (2010)

Економски преглед

Украинската економија зависи од увозот на енергија, особено од природниот гас, од околу 85% од нејзините годишни енергетски побарувања. Набрзо после независноста во декември 1991 година, Украинската влада ги либерализираше поголемиот дел од цените, но широко распространетата резистентност за реформи во владата, ги запре напорите кои доведоа до враќање на чекор наназад. Зависноста на Украина од Русија за електрична енергија и недостатокот на значајни структурни реформи, ја доведоа Украинската економија во лоша позиција од страна на надворешните влијанија. Реформите во политичките осетливи области на структурни реформи и приватизација на земјата се сеуште проблем. БДП во 2000 година покажа високо базиран извозен пораст од 6%, а индустрискиот пораст се зголеми за 12.9%. Економијата продолжи да се зголемува во 2001 година со пораст на БДП од 9% и пораст на индустрискиот аутпут од 14%. Генерално овој пораст е како резултат на силната домашна побарувачка, ниската инфлација и довербата на потрошувачите и инвеститорите.

Правна рамка во која се одвива (одвивала) стопанската соработка меѓу Република Македонија и Република Украина (поважни спогодби)

1. Договор меѓу македонската влада и украинската влада за трговска и за економска соработка (Сл. весник на РМ бр. 50/97);
2. Спогодба меѓу Владата на РМ и Владата на Украина за одбегнување на двојното оданочување и за заштита на фискална евазија по однос на даноците на доход и на капитал (Сл. весник на РМ бр. 21/98);
3. Спогодба меѓу Владата на РМ и Кабинетот на министерите на Украина за соработка во областа на туризмот (Сл. весник на РМ 55/00);
4. Договор за слободна трговија меѓу РМ и Украина (Сл. весник на РМ бр. 53/01);
5. Договор меѓу Владата на РМ и Кабинетот на министри на Украина, за превоз на патници и стоки во меѓународниот патен сообраќај (Сл. весник на РМ бр.100/02);
6. Договор меѓу Владата на РМ и Кабинетот на министерите на Украина, за соработка во областа на железничкиот транспорт (Сл. весник на РМ бр 110/05)

Вовед кон билатералната трговска размена

Надворешно трговска размена меѓу Република Македонија и Украина се одвива согласно Договор за слободна трговија меѓу Република Македонија и Украина (Сл весник на РМ бр.53/2001). Договорот е реципрочен со предвиден транзиционен период на трговската либерализација за индустриските производи и концесиони листи за земјоделските производи.

Со Договорот за слободна трговија се овозможува асиметричен пристап во трговијата со индустриски производи во полза на Република Македонија. Од 1 јануари 2005 година се применува целосна либерализација на македонскиот извоз на индустриски производи во Украина. Во однос на трговијата со земјоделски производи, со Протоколот Б на Договорот за слободна трговија дел од нив можат да се разменуваат без квоти и се целосно ослободени од царински давачки.

Надворешно трговска размена меѓу Република Македонија и Украина се одвива согласно и Генерален систем на преференцијали кои развиените земји ги дават на земјите во развој (сертификат за потеклото ФОРМ А кој го издава Стопанска комора на Македонија). За сега овој преференцијален третман на стоките, македонските стопанственици го користат пасивно - на барање на украинскиот партнер - поради не располагање со преференцијалната шема на производи кои подлежат на овој третман. До колку оваа шема би била достапна на македонските производители, согласно на нејзе тие би можеле да ја креираат проактивна деловна политика и би исползувале погодности по нејзиниот основ.

НАДВОРЕШНО ТРГОВСКА РАЗМЕНА МЕЃУ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И РЕПУБЛИКА УКРАИНА

Вкупната трговска размена на Република Македонија со Република Украина во 2011 година достигна вредност од 253,4 милиони САД\$, што претставува раст од 83,8% во однос на истиот период од минатата година.

При тоа, остварен е извоз во вредност од 95,8 милиони САД\$, или раст од 357 %, додека увозното салдо изнесува 157,6 милиони САД\$ т.е. зголемување од 35,3. Евидентиран е негативен биланс во трговската размена со остварен дефицит од 61,8 милиони САД\$. Интересен е податокот дека извозното салдо е зголемено за цели 74,5 милиони САД долари, што претставува раст од 357%. Тоа се должи на фактот на

зголемиот извоз на феросиликоманган (56,8 милиони САД долари) и феросилициум (23,3 милиони САД долари).

Трговска размена за периодот 2011 година

Извоз		Увоз		Вкупно	
количина во кг	сума во УСА\$	количина во кг	сума во УСА\$	количина во кг	сума во УСА\$
65.347.332,00	95.833.897,00	233.967.263,00	157.622.793,00	299.314.595,00	253.456.690,00

Споредбен приказ на трговската размена 2011-2010 година

Вкупна размена			Извоз			Увоз		
2010	2011	Индекс	2010	2011	Индекс	2010	2011	Индекс
137.871.408,00	253.456.690,00	183,3	21.270.530,00	95.833.897,00	457,1	116.600.878,00	157.622.793,00	135,3

Во структурата на извозот во 2011 година, најмногу се застапени:

- Прехранбени производи -2,5 милиони САД долари
- феросиликоманган 56,8 милиони САД долари
- феросилициум - 23,3 милиони САД долари.
- Електрична опрема – 12,2 милиони САД долари

Во увозното салдо најголемо учество имаат:

- Моторни возила –14,3 милиони САД долари
- полупроизводи од железо – 108,8 милиони САД долари
- топло и ладновалани производи од железо и челик – 5,8 милиони САД долари
- и други производи со помала вредност

Обем на трговската соработка

во милиони САД долари

Година	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Извоз	0,27	0,16	1,39	1,60	1,60	1,26	2,03	2,94
Увоз	84,57	70,24	86,27	72,51	72,51	103,54	102,93	202,96
Вкупно	84,84	70,40	87,36	74,11	74,11	104,80	104,96	205,9

Суф./деф.	-84,30	-70,08	-84,88	-70,91	-70,91	-102,28	-100,9	-200
-----------	--------	--------	--------	--------	--------	---------	--------	------

ПРЕГЛЕД на инвестициите од Украина во Република Македонија 2010-2004 година

2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Во мил.евра	Во мил.евра	Во евра				
-14,8	0,01	1.886.445	3.279.086	3.551.614	641.821	180.366

Украинците во Македонија без визи

Македонија го укина визниот режим за Украина на една година. Украинците можат без визи да патуваат во земјава за кратки посети, пишува "Киев Пост".

- Од 15 март 2012 стапи на сила привремената суспензија на визниот режим од Владата на Република Македонија за граѓаните на Украина, која ќе трае до 15 март 2013, соопшти портпаролот на украинското Министерство за надворешни работи, Александар Дукусаров.

Македонија и Украина и досега имаа реципрочни договори за укинување на визите во текот на летните месеци за полесно стратешко партнерство, соработка во трговијата и образованието. Според информациите кои можат да се најдат на веб-сајтот на македонското Министерство за надворешни работи, сега за државјаните на Република Македонија за патување во Украина се применува Спогодбата од 2010, според која двострано, визи не се потребни за носители на дипломатски пасоши, при патувања заради остварување на деловни контакти, размена во научно-техничка, образовна, културна, спортска област и новинарска дејност, краткорочен студиски престој, лекување, како и посета на роднини или познати, до 90 дена, врз основа на покана и за туристички патувања до 30 дена.

Покрај Украина, одлуката важи и за Русија, Азербејџан и Казахстан за период до 90 дена од денот на првото поминување на границата на Република Македонија во текот на шестмесечен период. Меѓу Македонија и Русија веќе е отворено и прашањето за потпишување спогодба за укинување на визите за влез во Русија за македонските граѓани. Државјаните на земјите-членки на Европската унија и потписнички на Шенген-договорот можат да влегуваат во Република Македонија и со важечка лична карта издадена од надлежните органи на таа земја. За носители на патни исправи на ООН не е потребна виза.

- ЈСП инвестира во обнова на возниот парк со набавка на 39 нископодни автобуси од украинската фирма „ЛАЗ“. Автобусите од Украина се набавени со средства од Владата на Република Македонија.

Билатерални економски активности:

- **Македонско-украинскиот бизнис-форум се одржа од 3 до 5 ноември 2010 година во Киев, Република Украина.** Форумот го отвори претседателот на Владата на Република Македонија, м-р Никола Груевски, а од македонска страна присуствуваа и министерот за економија, д-р Фатмир Бесими, вице-премиерот за економски прашања Владимир Пешевски, министерот за култура Елизабета Канческа Милевска, амбасадорот на Република Македонија во Украина, Ацо Спасеновски, претставници од Агенцијата за странски инвестиции, како и бизнис-делегација од Стопанската комора на Македонија.

- Македонскиот и украинскиот народ имаат извонредно богата историја и култура, чии корени се преплетуваат длабоко низ вековите. Тие ги изразуваат своите мисли и чувства со речиси истата азбука, минувале низ исти голготи, но опстоиле и ги зајакнале меѓусебната доверба и почитување. Токму поради тоа, би сакал да го потенцирам фактот дека постојат голем број неискористени можности за унапредување на соработката, а особено на економски план, - истакна м-р Никола Груевски. Членките на Стопанската комора на Македонија, како дел од бизнис-делегацијата во Украина остварија непосредни контакти со компании од Украина.

- **Во Охрид дводневен Македонско-украински бизнис форум 29.5.2009**

Украина е еден од најголемите трговски партнери на Македонија, а економската соработка има потенцијал за продлабачување, заради комплементарноста на стопанските структури на двете земји, истакна заменик-претседателот на Владата на Република Македонија, Зоран Ставрески во обраќањето пред учесниците на дводневниот Македонско-украинскиот бизнис форум што денеска беше отворен во Охрид. Во работата на Македонско-украинскиот бизнис форум учествуваат претставници на повеќе од 80 стопански субјекти од двете држави.

